

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 01.10.2024 r.

Prace badawcze i innowacje – klucz do sukcesu projektów w „Ścieżce SMART”

Innowacje mają kluczowe znaczenie dla wzrostu produkcji i wydajności przedsiębiorstw. Te z kolei przekładają się na rozwój gospodarczy kraju, dostępność usług i przepływ wiedzy. Rozwój innowacyjności determinuje długoterminowy dobrobyt Polski, dlatego należy skupić się na stymulowaniu potencjału rodzimych innowatorów. Jedną z form wsparcia, która pomaga rozwijać innowacyjność polskich firm są Fundusze Europejskie. Obecnie trwa nabór do „Ścieżki SMART” z Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG). Jest on skierowany do przedsiębiorców, którzy chcą rozwijać i wzmacniać zdolności badawcze i innowacyjne w swoich firmach poprzez realizację prac B+R oraz wdrożenie innowacji. Na dofinansowanie mogą liczyć projekty, dotyczące opracowania lub wdrożenia rozwiązania innowacyjnego co najmniej na skalę krajową.

Według najnowszej edycji Europejskiego Rankingu Innowacyjności, Polska pod względem stopnia innowacyjności wciąż znajduje się poniżej średniej unijnej. I chociaż Polsce wciąż daleko do czołowych innowatorów europejskich i światowych, poziom wydatków na badania i rozwój w relacji do PKB systematycznie rośnie. Według danych Eurostatu, na koniec 2021 r. na badania i rozwój w Polsce przeznaczono ponad 8,3 mld EUR. W momencie dołączenia do Unii Europejskiej, było to aż 624% mniej. Odnotowaliśmy jeden z najwyższych wzrostów wśród krajów Unii Europejskiej w tym zakresie. Warto podkreślić, że działalność badawczo-rozwojowa i innowacyjna jest istotnym aspektem rozwoju gospodarczego kraju. Jednym z instrumentów wspierających rozwój innowacyjności polskich firm jest „Ścieżka SMART” w ramach Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki.

Dla kogo „Ścieżka SMART”

„Ścieżka SMART” to oferta skierowana do tych firm z sektora mikro-, małych i średnich firm (MŚP), które opierają swój rozwój na pracach badawczo-rozwojowych i innowacjach co najmniej na poziomie kraju. Program ma formę projektów modułowych. Do przedsiębiorcy należy decyzja, w jakim obszarze chce rozwijać swoją firmę. Do wyboru ma co najmniej jeden z dwóch modułów obowiązkowych (B+R lub Wdrożenie innowacji) oraz dowolną liczbę modułów fakultatywnych (cyfryzacja, zazielenienie przedsiębiorstw, internacjonalizacja, rozwój kompetencji, infrastruktura B+R). Równolegle trwają dwa nabory: dla pojedynczych MŚP (budżet: 2,1 mld zł) oraz nabór w zakresie dostępności (budżet: 0,222 mld zł). Termin składania wniosków upływa 24 października 2024 r.

Na co dofinansowanie

W **module B+R** (jednym z dwóch modułów obligatoryjnych) wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie do kosztów procesu badawczego – badań przemysłowych i prac rozwojowych (są to m.in. koszty wynagrodzeń personelu B+R, koszty aparatury i sprzętu, nabycia wartości niematerialnych i prawnych). Przedsiębiorca musi zaplanować przynajmniej prace rozwojowe. Efektem zaplanowanych prac B+R powinno być opracowanie możliwego do wdrożenia w działalności gospodarczej, innowacyjnego co najmniej na skalę kraju rozwiązania. Mamy tutaj na myśli nowy albo ulepszony produkt, tzn. wyrób lub usługę (innowację produktową) lub nowy albo ulepszony proces biznesowy dotyczący funkcji działalności przedsiębiorstwa w zakresie produkcji wyrobów lub usług (innowację w procesie biznesowym).

W **module Wdrożenie innowacji** (drugim z modułów obligatoryjnych) dofinansowanie obejmuje wdrożenie w przedsiębiorstwie wyników prac B+R, będących efektem wcześniejszych projektów wnioskodawcy lub przez niego zakupionych, albo będących efektem realizacji modułu B+R. W efekcie tego modułu musi nastąpić wdrożenie wyników prac B+R – na rynek musi zostać wdrożona innowacja produktowa lub procesowa co najmniej na poziomie krajowym. Wśród kosztów objętych wsparciem znajdują się m.in.: zakup gruntów lub nieruchomości zabudowanych, zakup środków trwałych innych niż nieruchomości, nabycie robót i materiałów budowlanych czy zakup wartości niematerialnych i prawnych.

W ramach **modułów fakultatywnych** dofinansowanie można przeznaczyć m.in. na:

- na inwestycję w infrastrukturę B+R niezbędną do realizacji agendy badawczej na rzecz tworzenia innowacyjnych produktów (wyrobów lub usług) lub procesów biznesowych dotyczących funkcji działalności przedsiębiorstwa w zakresie produkcji wyrobów lub usług;
- na realizację inwestycji związanych z zastosowaniem rozwiązań cyfrowych w przedsiębiorstwie zmierzających do cyfryzacji produkcji, procesów w przedsiębiorstwie, jak i cyfryzacji produktów, usług, modelu biznesowego oraz zapewnienia cyberbezpieczeństwa;
- na transformację przedsiębiorstwa w kierunku zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym rozwój nowych modeli biznesowych na to ukierunkowanych;
- na promocję zagraniczną produktów (wyrobów lub usług) lub uzyskanie ochrony praw własności przemysłowej lub ich obronę w przypadku ich naruszenia;
- na doskonalenie kompetencji pracowników i osób zarządzających w zakresie realizowanego Projektu, zdobywanie przez nich nowych umiejętności oraz wiedzy, a także nabywanie kwalifikacji.

W przypadku „Ścieżki SMART – nabór tematyczny Dostępność”, przedmiotem każdego z modułów realizowanych w ramach projektu musi być rozwiązanie problemów osób ze szczególnymi potrzebami istotnie przyczyniające się do zwiększenia dostępności, rozumianego jako zniesienie co najmniej jednej lub więcej barier występujących np. w przestrzeni fizycznej (w tym budynkach, urządzeniach), rzeczywistości cyfrowej, systemach informacyjno-komunikacyjnych, produktach, usługach, procesach lub zaspokojenie szczególnych potrzeb tych osób.

Poziom dofinansowania może wynieść od 15% do 100% w zależności od rodzaju wydatku, wielkości przedsiębiorstwa oraz lokalizacji projektu. Minimalna wartość kosztów kwalifikowanych to 3 mln zł w przypadku realizacji jednego modułu obligatoryjnego. W przypadku realizacji dwóch modułów obligatoryjnych limit 3 mln zł odnosi się do jednego (wybranego) modułu obligatoryjnego.

Czym jest działalność badawczo-rozwojowa?

Chcąc dobrze przygotować się do złożenia wniosku do „Ścieżki SMART” warto zrozumieć, czym są innowacje i działania badawczo-rozwojowe. Żeby innowacyjne pomysły mogły zostać wprowadzone do powszechnego użytku, niezbędne jest przeniesienie ich na płaszczyznę badań, wdrożeń i dalszej skalowalności. Działalność badawczo-rozwojowa to według unijnej definicji¹ praca twórcza podejmowana w sposób metodyczny, która ma przyczynić się do zwiększenia zasobów wiedzy oraz tworzenia nowych zastosowań dla istniejącej wiedzy. Musi być ona ukierunkowana na nowe odkrycia, opierać się na oryginalnych, nieoczywistych koncepcjach i hipotezach. Ponadto działalność B+R powinna być nieprzewidywalna (co do ostatecznego wyniku oraz kosztu), prowadzona w sposób zaplanowany (z określonym celem projektu B+R oraz źródłem finansowania), a także możliwa do przeniesienia lub odtworzenia.

Jako badania przemysłowe i prace rozwojowe rozumiemy badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe, o których mowa w art. 2 pkt 85 i 86 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, s. 1, z póź. zm.) (dalej w treści kryteriów: Rozporządzenie KE nr 651/2014):

- **badania przemysłowe** – oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług lub mające na celu wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych

¹ <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/76,pojecie.html>

i technologie związane z chmurą). Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;

- **eksperymentalne prace rozwojowe** – oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług, w tym produktów, procesów lub usług cyfrowych, w dowolnej dziedzinie, dowolnej branży lub dowolnym sektorze (w tym między innymi w branżach i technologiach cyfrowych, takich jak obliczenia superkomputerowe, technologie kwantowe, technologie blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, duże zbiory danych i technologie związane z chmurą lub technologie przetwarzania brzegowego). Mogą one także obejmować np. czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów lub usług. Prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych lub okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Czym jest innowacja?

Według definicji z publikacji „Podręcznik Oslo. Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji”², wydanej przez OECD pod patronatem Komisji Europejskiej, przez innowację rozumie się najczęściej wdrożenie nowego albo znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem. Dla każdego rodzaju innowacji określenie „znaczącego udoskonalenia” także będzie odmienne. Aby produkt, proces bądź metoda zostały uznane za innowacyjne, muszą być nowe lub znacząco ulepszone przynajmniej w obrębie działania danej firmy, przy czym

² <https://home.agh.edu.pl/~kkulak/lib/exe/fetch.php?media=user:konrad:vary:oslo-manual.pdf>

kluczowy jest tu element nowości. Innowacje mogą być zarówno stworzone przez podmiotową firmę, jak i przyswojone przez nią z innego źródła. Należy pamiętać, że w ramach „Ścieżki SMART” dofinansowaniu podlega opracowanie lub wdrożenie innowacji co najmniej na poziomie kraju.

Dwuetakowa ocena wniosków

W pierwszym etapie sprawdzeniu będzie podlegać, czy projekt obejmuje prace B+R dotyczące opracowania nowego produktu lub procesu innowacyjnego w skali kraju lub czy projekt obejmuje wdrożenie wyników prac B+R w postaci nowego produktu lub procesu innowacyjnego w skali kraju. Aby przejść pierwszy etap, każdy z modułów obligatoryjnych występujących w projekcie (B+R, Wdrożenie innowacji) musi być oceniony pozytywnie. Na tym etapie nie ma możliwości poprawy ani uzupełnienia wniosku, w tym usunięcia jednego z modułów.

W pierwszym etapie oceniana będzie także kwalifikowalność wnioskodawcy. Fakt prowadzenia działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej musi być potwierdzony na dzień złożenia wniosku wpisem do odpowiedniego rejestru. W odniesieniu do modułu B+R/Wdrożenie innowacji w naborze tematycznym Dostępność oceniający dodatkowo sprawdzą, czy przedmiot projektu jest zgodny z zakresem naboru.

W drugim etapie projekt będzie oceniany pod względem obligatoryjnych kryteriów dotyczących: spełnienia efektu zachęty (czy wnioskodawca nie rozpoczął działań przed lub w dniu złożenia wniosku), zdolności wnioskodawcy do finansowej realizacji projektu, spełnienia horyzontalnych zasad równości szans i niedyskryminacji, zgodności z Kartą Praw Podstawowych, Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz zasadą zrównoważonego rozwoju, uwzględnienia modułu obligatoryjnego, współpracy przedsiębiorców innych niż MŚP, a także zgodności modułów fakultatywnych z zakresem naboru (jeśli w projekcie złożonym w naborze w zakresie Dostępności będą występować moduły fakultatywne).

Kryteria rankingujące pozwalają ocenić, czy innowacja w skali minimum krajowej jest efektem wyników prac B+R oraz czy ma potencjał do transformacji rynku. Ocenie podlegać będzie także współpraca w związku z projektem, społeczne znaczenie innowacji, czy jest to ekoinnowacja lub innowacja cyfrowa na poziomie kraju.

Szczegółowy opis każdego z kryteriów znajduje się w dokumentach w załączniku 3. „Kryteria wyboru projektów” część I i część II:

<https://feng.parp.gov.pl/component/grants/grants/sciezka-smart#dokumenty>

Więcej informacji o naborze znajduje się na stronie działania „Ścieżka SMART”:

<https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/sciezka-smart>

Więcej informacji o naborze „Ścieżka SMART – nabór tematyczny Dostępność”:

<https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/sciezka-smart-dostepnosc>

Fundusze Europejskie
dla Nowoczesnej Gospodarki

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 PARP
Grupa PFR